

quæ ad perfectionem humanæ naturæ pertinent, Christo defuit. Ergo in Christo fuit duplex rationis voluntas.

2. Præterea. Peccatum proprie est in voluntate. Dicitur autem esse aliquando in superiori ratione, aliquando autem in inferiori. Ergo utrique rationi responderet sua voluntas; quas oportet in Christo ponere.

3. Præterea. Philosophus in VI. Ethic. cap. 11. ponit diversas potentias apprehensivas in parte intellectiva; scilicet scientificam, quod cognoscit necessaria; & ratiocinativam, sive opinativam, per quod comprehendimus contingentia operabilia à nobis. Sed apprehensionem sequitur suus appetitus. Ergo in parte intellectiva sunt plures voluntates.

4. Præterea. Omnis virtus humana est in ratione, ex qua habet homo quod sit homo. Sed dicitur à Magistris quod est quædam irascibilis, & concupiscibilis humana. Ergo oportet eas ponere in ratione. Sed hæc pertinent ad voluntatem. Ergo in ratione sunt plures voluntates.

5. Præterea. In parte intellectiva est liberum arbitrium, quod est electivum eorum quæ sunt ad finem; & voluntas, quæ est finis, ut dicitur in III. Ethic. (cap. v.) Neutrum autem horum defuit Christo. Ergo idem quod prius.

6. Præterea. Hugo de Sancto Victore (a) ponit in Christo præter voluntatem sensualitatis, & rationis, & divinam, voluntatem pietatis. Pietas autem in ratione est. Ergo videtur quod sint plures voluntates in ratione.

Sed contra est quod Philosophus in III. de Anima, text. XII. voluntatem rationis non distinguit, sicut distinguit appetitum partis sensitivæ.

Præterea. Homo dicitur minor mundus, quia assimilatur universo. Sed in universo est tantum unus primus motor. Ergo & in homine. Sed primus motor est voluntas rationis, quæ movet omnes alias vires, secundum Anselmum, in Lib. de similitudine cap. 11. III. & v. Ergo oportet ponere unam tantum voluntatem rationis in Christo, & in omnibus aliis hominibus.

SOLUTIO I.

Respondeo dicendum ad primam quæstionem, quod voluntas consequitur naturam humanam: quod quidem Damascenus in III. Lib. de fide cap. XVIII. probat quinque rationibus. Primo, quia quælibet natura habet motum proprium: motus autem rationalis naturæ proprius est ut libere in aliquid tendat, quod voluntatis est. Secundo, quia nullus addiscit velle, sicut nec alia naturalia. Tertio, quia natura in homine non ducit sicut in aliis, sed ducitur: unde oportet homini libertatem inesse in suo motu; & hoc est voluntatis. Quarto, quia homo secundum suam naturam ad imaginem Dei factus est: consistit autem in memoria, intelligentia, & voluntate. Quinto, quia invenitur in omnibus habentibus naturam: unde Christus cum naturam nostram integram assumpsit (alias non esset verus homo) constat quod voluntatem assumpsit; & ita in Christo est voluntas humana, & divina: non quidem componentes unam voluntatem, sicut Butyches dixit: quia tunc neutra esset in eo; sed utraque distincta manens in ipso: & sic in Christo sunt duæ voluntates.

Ex EDIT. P. NICOL. (a) Sic enim in Libello de quatuor voluntatibus in Christo, ubi voluntatem hanc pietatis, compassionem interpretatur.

Ad primum ergo dicendum, quod quamvis velle sit personæ, tamen hoc est per potentiam naturalem, quæ est principium illius actus: & ideo quia in Christo sunt duæ naturæ, sunt duæ voluntates; tamen est unus volens propter unitatem personæ.

Ad secundum dicendum, quod voluntas divina non ducit affectum humanum cogendo ipsum, sed dirigendo; & hoc non excludit rationem voluntatis.

Ad tertium dicendum, quod voluntas dicitur tribus modis. Aliquando ipsa potentia volendi; aliquando ipse actus volendi; aliquando autem ipsum volitum: & quantum ad hoc uniter voluntas sancti hominis voluntati Dei, non autem quantum ad duo prima.

SOLUTIO II.

Ad secundam quæstionem dicendum, quod in Christo fuerunt omnia quæ sunt de perfectione humanæ naturæ. Sicut autem de perfectione humanæ naturæ, in quantum homo est homo, est rationis voluntas; ita de perfectione hominis, in quantum animal, est appetitus sensibilis: & ideo oportet appetitum sensitivæ partis in Christo ponere. Sed iste appetitus in aliis animalibus non habet rationem voluntatis, quia aguntur instinctu naturæ potius quam agant, ut dicit Damascenus, ubi supra, & ita non habent liberum motum, quem voluntas requirit; tamen appetitus sensibilis potest in homine dici voluntas, in quantum est obediens rationi, ut dicitur in I. Ethic. cap. xx. & ideo participat aliquantulum libertatem voluntatis; sicut & rectitudinem rationis, ut possit dici voluntas participative, sicut dicitur ratio per participationem. Et ita in Christo quantum ad humanam naturam dicimus duas voluntates, scilicet sensualitatis, & rationis.

Ad primum ergo dicendum, quod in Christo sunt duæ naturæ integræ, quarum una non est pars alterius, ex quibus immediate persona componitur; sed tamen altera naturarum, scilicet humana, dividitur in multas partiales naturas, sicut in naturam corporis, & animæ, in sensitivam, & rationalem: & secundum hoc etiam voluntas humana dividitur in duas voluntates.

Ad secundum dicendum, quod sicut appetitus rationis non sequitur quamlibet apprehensionem rationis, sed quando aliquid apprehenditur ut bonum; ita & appetitus sensibilis non surgit, nisi quando apprehenditur ut conveniens. Hoc autem non fit per exteriorem sensum, qui apprehendit formas sensibiles; sed per æstimationem, quæ apprehendit rationem convenientis, & nocivi, quam sensus exterior non apprehendit: & ideo in parte sensitiva non est nisi unus appetitus secundum genus, qui tamen dividitur, sicut in species, in irascibilem, & concupiscibilem, quarum utraque sub sensualitate computatur.

Ad tertium dicendum, quod voluntas per essentialitatem, est in ratione per essentialitatem; & voluntas participative, est in ratione per participationem.

Ad quartum dicendum, quod sensualitas dicitur serpens, & principium peccati, non quantum ad naturam potentie, quam Christus assumpsit, sed quantum ad corruptionem fomitis, quæ in Christo non fuit.

Ad quintum dicendum, quod in Christo aliquid accidit non prævisum à sensu interiori, vel exteriori,

quamvis prævisum ab eo per rationem, vel per scientiam divinam: & ideo in ipso motus sensualitatis fuit quidem subitus respectu sensus, sed non respectu rationis, vel Divinitatis.

SOLUTIO III.

Ad tertiam quæstionem dicendum, quod distinctio potentiarum attenditur secundum diversas rationes: objectum autem voluntatis est bonum secundum rationem boni: unde cum ista ratio sit communis omnibus, non potest esse quod appetitus rationis secundum diversas potentias distinguatur: & ideo in Christo, & in aliis hominibus est tantum una potentia voluntatis. Possunt autem esse diversi respectus illius voluntatis, secundum quos invenitur aliquando distingui voluntas rationis. Magister autem attendens ad naturam potentie, voluntatem rationis in Christo non distinguit.

Ad primum ergo dicendum, quod thesis secundum Damascenum est voluntas naturalis, quæ scilicet in modum naturæ movetur in aliquid secundum bonitatem absolutam (2) in eo consideratam; bulis autem est appetitus rationalis, qui movetur in aliquid bonum ex ordine alterius: & hæc duo à Magistro aliis nominibus dicuntur voluntas ut natura, & voluntas ut ratio; secundum quæ tamen non diversificatur potentia voluntatis: quia diversitas ista est ex eo quod movetur in aliquid sine collatione, vel cum collatione. Conferre autem non est per se voluntatis, sed rationis. Unde ista divisio voluntatis non est per essentialia, sed per accidentalia: & propter hoc non sunt diversæ potentie, sed una differens secundum respectum ipsius ad apprehensionem præcedentem, quæ potest esse cum collatione, vel sine collatione. Tamen utraque istarum in Christo fuit, scilicet voluntas ut natura, quæ est thesis, & voluntas ut ratio, quæ est bulis.

Ad secundum dicendum, quod peccatum dicitur esse in ratione, non quia in ipsa completur; sed in voluntate consequente rationem. Ratio autem superior, & inferior non sunt diversæ potentie: quia non distinguuntur secundum rationem objecti, ut in II. dist. XXIV. quæst. 11. art. 2. dictum est; sed illa distinctio est rationis secundum ordinem ad habitus diversos, secundum quod ex diversis mediis ad idem procedit, scilicet rationibus temporalibus, & æternis. Medium autem ex quo proceditur ad aliquid pertinet ad rationem, non ad voluntatem: unde quamvis in ratione faciat aliquam diversitatem, vel distinctionem saltem per officia, in voluntate nullam distinctionem causat.

Ad tertium dicendum, quod objectum intellectus est verum, cuius differentie sunt necessarium, & contingens; non autem sunt differentie boni in quantum huiusmodi, quod est objectum appetitus: & ideo necessarium, & contingens magis possunt diversificare intellectum quam voluntatem.

Ad quartum dicendum, quod objectum appetitus sensibilis non est bonum simpliciter, sed est bonum particulare: & quia aliam rationem particularis boni habet delectabile, & arduum; ideo penes has duas.

In III. Sent. Tom. III.

(2) Al. in Christo.

Ex EDIT. P. NICOL. (a) Ex Augustino sumptam, qui sic ibid. ait: Qui sunt recti? Qui dirigunt cor suum secundum voluntatem Dei. Quamvis autem corde mortali privatim aliquid velint quod presenti necessitati conveniat, ubi cognoverint aliud Deum velle, præponunt ejus voluntatem, &c. (b) Sive nomine Augustini. Albertus Magnus in hunc locum art. 4. . . Nec in Lib. de Trinit. quæ sine certo indice hic notantur, quidquam tale occurrit, etsi alibi aliquid tale insinuet, præsertim in Lib. de hæres. num. 46. prope finem.

rationes boni dividitur appetitus sensibilis, & non rationalis, qui habet pro objecto bonum simpliciter: unde irascibilis, & concupiscibilis non sunt humanæ per essentialitatem, sed per participationem.

Ad quintum dicendum, quod voluntas quæ est finis, & liberum arbitrium, non sunt diversæ potentie, sicut in II. Lib. dist. XXIV. quæst. 1. art. 3. dictum est; sed differunt sicut bulis, & thesis: quia ad liberum arbitrium pertinet eligere aliquid in ordine ad finem, voluntas autem est de fine absolute. Ex his quæ dicta sunt, potest videri quomodo voluntas in Christo distinguatur. Voluntas enim aliqua vel attribuitur sibi ratione personæ suæ, vel ratione membrorum, quorum personam in se transfert. Si autem ratione personæ suæ, aut secundum divinam naturam, aut secundum humanam, si secundum humanam, aut sensualitatis, aut rationis. Si rationis, aut secundum absolutam, aut secundum collatam.

Ad sextum dicendum, quod voluntas pietatis est voluntas ut natura, in quantum refugit ea quæ sunt nociva sibi, vel aliis, non considerato ordine rerum ad finem.

ARTICULUS II.

Utrum voluntas humana in Christo divina voluntati semper conformis fuerit in volito.

III. P. quæst. XVIII. art. 5. & 6.

1. Ad secundum sic proceditur. Videtur quod voluntas humana in Christo semper divina voluntati conformabatur in volito. Quanto enim est major conformitas voluntatis humanæ ad divinam, tanto est major rectitudo voluntatis, quæ in hoc consistit, sicut patet per Glossam (a) super illud Psalm. XXXI. Rectos decet collaudatio. Sed Christus habuit rectissimam voluntatem. Ergo conformabatur divina voluntati etiam quantum ad volita.

2. Præterea. Voluntas beatorum conformatur Deo quantum ad volita: quia omnia habent quæ volunt. Sed Christus fuit verus comprehensor. Ergo quantum ad volitum divinæ voluntati ejus voluntas conformis erat.

3. Præterea. Ex hoc licet nobis aliud velle quam Deus vult, quia nescimus quid Deus velit in aliquibus. Sed Christus sciebat in omnibus quid Deus vellet. Ergo quantum ad omnia volita voluntatem humanam divinæ conformabat.

Sed contra. Christus flevit de destructione Hierusalem. Ergo volebat eam non destrui. Sed volebat eam destrui. Ergo voluit aliquid quod Deus non voluit.

Præterea. Ipse dixit (Luc. XXI. 42.) Non meam voluntas, sed tua fiat. Ergo volebat secundum voluntatem humanam aliquid quod non volebat secundum divinam.

QUESTIUNCULA II.

1. Ulterius. Videtur quod voluntas sensualitatis sit contraria voluntati rationis in Christo. Sicut enim dicit Augustinus in Lib. de Trinit. (b) voluntatum contrarietas est ex contrarietate volitorum, non ex ipsa voluntate. Aa. . .

QUESTIUNCULA II.

1. Uterius. Videtur quod non sit ejus orare pro se, sed tantum pro aliis: officium enim sacerdotis est eodem modo orare, & hostias offerre. Sed Christus obtulit hostiam non pro se, sed pro aliis, ut dicitur Hebr. vii. Ergo nec pro se oravit.

2. Præterea. In quolibet genere moventium est devenire ad primum movens, quod non movetur secundum illum motum; sicut alterantia reducuntur ad primum alterans, non alteratum. Sed Christus est primus inter orantes. Ergo ipse est orans, & pro eo non oratur.

3. Præterea. Nullus sapiens orat contrarium ejus quod vult. Sed in Christo nihil accidebat nisi quod ipse volebat. Ergo ipse non pro se oravit. Sed contra. Oratio fit non tantum contra infirmitatem culpæ, sed etiam contra infirmitatem poenæ. Sed Christus circumdatus erat infirmitate poenæ, quamvis non infirmitate culpæ. Ergo pro se orare poterat.

Præterea. Per orationem aliquis sibi meretur. Sed Christus sibi meruit claritatem corporis. Ergo Christus pro se orare potuit.

QUESTIUNCULA III.

1. Uterius. Videtur quod oratio quia pro se oravit, fuit actus sensualitatis. Eius enim est orare, cuius affectu humano quem ex Virgine contraxit, calicem transire orabat. Sed affectum rationis non traxit ex Virgine: quia anima rationalis fit per creationem, & non ex traduce. Ergo hoc oravit per affectum sensualitatis.

2. Præterea. Magister dicit in littera, quod (2) ex affectu humano quem ex Virgine contraxit, calicem transire orabat. Sed affectum rationis non traxit ex Virgine: quia anima rationalis fit per creationem, & non ex traduce. Ergo hoc oravit per affectum sensualitatis.

3. Præterea. Caribiles conum querunt à Deo escam sibi, & pulli corvorum invocant eum, ut dicitur in Psalm. cxi. & cxi. Sed in eis non est nisi affectus sensualitatis. Ergo & Christus orare potuit per sensualitatem tantum.

Sed contra. Eius est orare, cuius est Deum cognoscere. Hoc autem est tantum rationis. Ergo ratio nis est tantum orare in Christo.

QUESTIUNCULA IV.

1. Uterius. Videtur quod non omnis Christi oratio fuit exaudita, per id quod dicitur in Psalm. xxi.

2. Præterea. Oravit ut discipuli servarentur à malo, ut patet Joan. xvi. & omnes qui credituri erant per verbum eorum in ipsum. Hoc autem non fuit impletum nec quantum ad ipsos Apostolos, nec quantum ad alios credentes, nec de malo culpæ, nec de malo poenæ. Ergo non omnis Christi oratio fuit exaudita.

3. Præterea. Quicumque nescit omnia, potest (3) vulgata vers. 11. Ut sint unum, sicut & nos vers. vero 21. Ut omnes unum sit, sicut tu Pater in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint. (4) Al. deest pro. (5) Al. hic, & infra ad hoc. (6) Al. deest non. (1)

(2) Al. ex defectu. Ex Ebr. P. Nicol. (2) Ex Augustino sumpta, rente intelligi.

3. Præterea. Ut dicitur Lucæ xxi. oravit pro crucifixoribus, ut peccatum eis non imputaretur, sed ut parceretur. Sed non omnibus remissum fuit illud peccatum: quia non omnes conversi sunt ad fidem, sine qua non est peccatorum remissio. Ergo sua oratio non fuit exaudita.

4. Præterea. Oravit ut calix ab eo transferretur, ut patet Marth. xxv. Hoc autem non fuit factum. Ergo &c.

Sed contra. Heb. v. 7. Exauditus est pro sua reverentia.

Præterea. Oratio sua non fuit minus efficax quam aliorum sanctorum. Sed aliis sanctis, ipse dicit: Petite, & accipietis: Joann. xvi. 24. Ergo & ipse quod petiit accepit.

Præterea. Joann. xi. 42. Ego autem sciebam quia semper me audis.

SOLUTIO I.

Respondeo ad primam questionem dicendum, quod Christo, secundum quod Deus, non competit orare, nec obedire, nec aliquid quod minorationem sonat, aut quod diversitatem voluntatis pertinet; sed secundum quod homo, competit, sibi orare propter tria, ut dicit Damascenus, loc. cit. Primo propter veritatem humanæ naturæ insinuandam, secundum quam minor est patre, & obediens ei, & orans ipsum. Secundo ad exemplum orandi nobis præbendum: quia omnis ejus actio, nostra est instructio: cum sit nobis datus quasi exemplum virtutis. Tertio ad ostendendum quod à Deo venerat, & sibi contrarius non erat, dum eum orando principium recognoscebat.

Ad primum ergo dicendum, quod ascendere est proprie tendere in aliquid quod supra ipsum erat. Intellectus autem Christi non tendit in aliquid quod supra ipsum esset quantum ad contemplationem: quia quicquid de Deo unquam contemplatus est, hoc contemplatus est à primo instanti conceptionis, & secundum hoc dicit Damascenus (ut supra): quod intellectus Christi ascensione quæ est in Deum, non indigebat; sed tamen potentia divina, quam orando implorabat, supra ipsum erat, & sic ascendens in Deum orabat.

Ad secundum dicendum, quod in aliis hominibus est una intellectualis voluntas, cuius est orare, quæ habet etiam imperium super alias vires in ipsis existentes: & ideo ejus non est orare, sed imperare respectu eorum quæ per ipsos fieri possunt. Sed non omnia quæ erant in Christo erant subjecta rationi, & voluntati rationis; sed aliquid supra ipsam, scilicet Deitas, unde sicut in aliis hominibus ratio, & voluntas imperant aliis viribus; ita in Christo orabant Deitatem.

Ad tertium dicendum, quod aliquid oravit Christus, quod absolute fieri rationis voluntate volebat, quamvis non omnia, ut dicitur, & quamvis sciret hoc esse in Dei voluntate, nihilominus orabat, quia sequebatur Deum velle hoc impleri per suam orationem; sicut etiam Deus vult aliquid salvere orationibus talium sanctorum, unde non est superfluum quod ille, sanctus pro eo orat.

SOLUTIO II.

Ad secundam questionem dicendum, quod oratio non fuit impletum nec quantum ad ipsos Apostolos, nec quantum ad alios credentes, nec de malo culpæ, nec de malo poenæ. Ergo non omnis Christi oratio fuit exaudita.

tio semper est ad suppleendum aliquem defectum. Christus autem non patiebat aliquem defectum, quantum ad bona spiritualia, quia beatus erat; patiebat autem defectum, in quantum passibilis erat in anima, & in corpore: unde omnis oratio Christi quæ erat pro bonis spiritualibus, non erat pro se, sed pro aliis; sicut illud: (3) Ut sint unum in nobis, sicut & nos unum sumus: Joan. xvii. sed oratio quæ erat pro his quæ pertinent ad corpus, etiam erat ipsi pro seipso, sicut patet per illud Psalm. xl. 11. Resuscita me, & retribuam eis: quæ quidem oratio, etsi sit pro se, id est ut ipse resuscitaretur, tamen est pro aliis, in quantum ad aliorum salutem tendit; quia resurrexit propter justificationem nostram: Roman. iv. 25. & ad instructionem, quia ejus exemplo ab ipso Deo petere debemus.

Ad primum ergo dicendum, quod oratio effunditur pro quolibet defectu amovendo; sed hostia præcipue contra peccatum offertur, ut per eam Deus placatus, aliquid concedat. Christus autem quamvis aliquem defectum poenæ habuerit, non tamen habuit defectum culpæ: & ideo pro se oravit, non autem pro se hostiam obtulit.

Ad secundum dicendum, quod orans pro quo non oratur, est ipse Christus, secundum quod beatus, non autem secundum ea quæ ad statum viatoris pertinent.

Ad tertium dicendum, quod in Christo non erat aliquid quod voluntate rationis absolute, & simpliciter non vellet tunc esse in se; erat tamen in ipso passibilitas, quam volebat, peracto redemptionis opere, per gloriam resurrectionis à se removere: & erat in eo aliquid, scilicet passio imminens, quam volebat etiam tunc non inesse voluntati sensualitatis, & rationis ut naturæ.

SOLUTIO III.

Ad tertiam questionem dicendum, quod actus sensualitatis dicitur dupliciter. Uno modo sensualitatis sicut principii elicentis actum; & sic oratio non potest esse actus sensualitatis in Christo, ut probant rationes secundo inductæ. Alio modo dicitur sensualitatis ut objecti, id est de eo quod sensualitas volebat; & sic erat aliqua ejus oratio sensualitatis: quia ratio orans, erat quasi advocatus sensualitatis, proponens Deo appetitum sensualitatis. Hoc autem non faciebat, quasi ratio vellet hoc quod (4) pro sensualitate petebat; sed ut doceret omnem hominis voluntatem Deo subdendam esse, & in omnibus necessitatibus ad eum recurrendum; unde subdit: Non mea voluntas, sed tua fiat: Luc. xxii. 42.

Ad primum ergo dicendum, quod quando aliquis orat propter suam utilitatem, ratio non petit nisi hoc quod vult: & ideo tunc cuius est orare ejus est velle. Sed Christus hoc non petebat propter suam utilitatem, ut scilicet ipse effectum hujus petitionis consequeretur, sed propter utilitatem aliorum, ut dictum est: & ideo ratio non petebat hoc; secundum quod ipsa volebat, sed secundum quod sensualitas apetebat.

Ad secundum dicendum, quod ex sensualitate oravit, quamvis sensualitas non oraret; quia appetitus sensualitatis erat causa quare orationem proponebat. Ad tertium dicendum, quod illud querere, & propter hoc quod dicit Ambrosius in littera, quod ut invocare non designat orationem proprie dictam, sed in homo dubitabat. Præterea, Quicumque nescit omnia, potest (3) vulgata vers. 11. Ut sint unum, sicut & nos vers. vero 21. Ut omnes unum sit, sicut tu Pater in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint. (4) Al. deest pro. (5) Al. hic, & infra ad hoc. (6) Al. deest non. (1)

aliis creaturis, ad recipiendum à Deo ea quæ ad conservationem sui pertinent.

SOLUTIO IV.

Ad quartam questionem dicendum, quod omnis oratio quam Christus obtulit hæc intentione, ut ipsam impetraret, fuit exaudita. Sed cum aliquis impetrare non intendat quod absolute non vult; hæc sola oratio Christi exaudita fuit quæ erat de eo, quod Christus absolute voluit. Hoc autem dicitur aliquis simpliciter, & absolute velle in quo ultimus ejus consensus stat. Ultimus autem consensus est secundum supremam partem appetitus in homine. Appetitus autem rationis est supra appetitum sensus: & in appetitum rationis est supremum quod in finem tendit, vel in aliquid conjunctum fini. Et ideo hoc solum Christus absolute voluit quod secundum rationem voluit ut finem, & ut in ordine ad finem: & omnis talis sua oratio fuit exaudita. Quod autem secundum sensualitatem voluit, absolute non voluit: & ideo ratio non (5) hoc orando proposuit ut impetraret. Nec tamen fuit simulatio, quia appetitum sensualitatis exprimebat ratione jam dicta. Similiter quod volebat ratio ut natura, si in eo non sicut in fine quiescebat, non simpliciter volebat, ut prius dictum est: & ideo etiam hæc non hoc proposuit orando ut impetraret; & propter hoc hujusmodi orationes non fuerunt exaudite.

Ad primum ergo dicendum, quod hoc dixit Christus in persona Ecclesie, ut dicit Glossa. Vel loquitur de oratione exprimentem voluntatem sensualitatis, aut velleitatem rationis ut naturam. Ad secundum dicendum, quod voluntas rationis ut naturæ est de eo quod habet in se bonitatem, non considerato ordine ejus ad aliud: unde voluntas talis in Christo fuit de salute omnium hominum, sicut voluntas fuit in Deo; sed secundum hanc simpliciter, & absolute (6) non dicitur aliquis velle. Hanc autem voluntatem Hugo de Sancto Victore dicit voluntatem pietatis. Sed voluntas ut ratio, est de eo quod habet bonitatem etiam in ordine ad aliud: & secundum hanc voluntatem non volebat Christus omnes salvari, sicut nec Deus voluntate consequente: & secundum hanc dicitur aliquis simpliciter, & absolute velle: & ideo oratio Christi quæ fuit secundum hanc voluntatem, fuit exaudita; non autem quæ fuit secundum primam: & ideo dicit Hieronymus, quod Christus exauditas est pro prædestinatis, non autem pro non prædestinatis.

Et similiter dicendum est ad tertium. Ad quartam dicendum, quod in illa oratione ratio expressit motum sensualitatis, & non suum: unde illud quod orabat, non simpliciter voluit.

ARTICULUS IV.

Utrum Christus, secundum quod homo, dubitaverit,

III. P. quæst. xv. art. 8.

Ad quartum sic proceditur. Videtur quod Christus, secundum quod homo, dubitavit, ut per hoc quod dicit Ambrosius in littera, quod ut invocare non designat orationem proprie dictam, sed in homo dubitabat. Præterea, Quicumque nescit omnia, potest (3) vulgata vers. 11. Ut sint unum, sicut & nos vers. vero 21. Ut omnes unum sit, sicut tu Pater in me, & ego in te, ut & ipsi in nobis unum sint. (4) Al. deest pro. (5) Al. hic, & infra ad hoc. (6) Al. deest non. (1)